

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravosodni sistemi na ravni EU in držav članic>Pravosodni sistemi držav članic
Pravosodni sistemi držav članic

Nizozemska

Ta stran vsebuje pregled sistema sodišč na Nizozemskem.

Organizacija sodstva – pravosodni sistemi

Upravljanje sodišč

Pravosodni svet (*Raad voor de rechtspraak*) je del pravosodnega sistema, vendar sam ne sodi. Od ministra za pravosodje je prevzel odgovornost za številne naloge. Te naloge so operativnega značaja in zajemajo dodelitev proračunskih sredstev, nadzor nad finančnim poslovanjem, kadrovska politika, IKT ter stavbno politiko. Svet podpira sodišča pri izvrševanju njihovih nalog na teh področjih. Prav tako ima nalogo izboljševati kakovost pravosodnega sistema in svetovati pri novi zakonodaji, ki lahko vpliva na izvajanje sodstva. Svet nastopa tudi kot uradni predstavnik sodstva v družbenih in političnih razpravah. Naloge Sveta se nanašajo na operativne zadeve (v najširšem smislu tega izraza), proračunske zadeve in kakovostne vidike pravosodja.

Svet ima ključno vlogo pri pripravi in izvrševanju proračuna sodnega sistema ter odgovarja za uporabo proračunskih sredstev. Proračunski sistem temelji na sistemu merjenja delovne obremenitve, ki ga vzdržuje Svet. Svet spodbuja in nadzoruje razvoj operativnih postopkov pri vsakdanjem delovanju sodišč.

Njegove posebne naloge so povezane s kadrovska politiko, stavbno politiko, IKT in zunanji zadevami. Svet ima številna formalna zakonska pooblastila, ki mu omogočajo izvrševanje teh nalog. Tako ima na primer pooblastilo, da izda zavezujoča splošna navodila o operativni politiki, čeprav tega pooblastila raje ne uveljavlja pogosto.

Svet skrbi za zaposlovanje, izbiro in usposabljanje sodnikov in drugih sodnih delavcev. Svoje naloge na teh področjih izvaja v tesnem posvetovanju s sodnimi sveti (*raden van de gerechten*). Svet ima odločilno besedo pri imenovanju članov v sodni svet.

Naloga Sveta v zvezi s kakovostjo sodnega sistema vključuje spodbujanje enotne uporabe zakona in povečevanje sodne kakovosti. Glede prekrivanja vsebine sodnih odločb Svet nima obveznih pooblastil.

Svet ima tudi splošno svetovalno nalogo. Vladi svetuje o novih zakonih, ki lahko vplivajo na sodni sistem. Ta postopek se izvede v rednem posvetovanju s člani sodnih svetov.

Čeprav Svet razpolaga s formalnimi pristojnostmi, se odnos med Svetom in sodišči ne sme razumeti kot hierarhični. Njegov glavni cilj je podpirati sodišča pri izvajanju njihovih nalog. Za zagotovitev, da so različne naloge ustrezno izvršene, se Svet redno posvetuje s predsedniki sodišč, vodji operative, vodji oddelkov in Odborom predstavnikov (*College van afgevaardigden* – gre za svetovalno telo, sestavljeno iz predstavnikov sodišč).

Vrste sodišč – kratek opis

Okrožna sodišča (*rechtbanken*)

Nizozemska je razdeljena na enajst sodnih okrožij (*arrondissementen*), od katerih ima vsako svoje sodišče. Vsako sodišče ima več lokacij v kantonih (*kantonlocaties*). Okrožno sodišče ima najmanj štiri oddelke (*sectoren*). Ti vedno vključujejo upravni, civilni, kazenski in kantonski oddelki. Družinske zadeve in zadeve, ki vključujejo mladoletnike, pogosto spadajo v ločen oddelki, enako pa včasih velja tudi za zadeve s področja prava tujcev. Sodni svet (*bestuur van het gerecht*) sam odloča o teh vidikih.

Oddelki

Kanton

Za navadne državljane je precej preprosto, da se njihove zadeve obravnavajo na kantonskem oddelku. To pomeni, da imajo pravico, da se sami zagovarjajo, in ne potrebujejo odvetnika, ki bi jih zastopal na sodišču. V civilnih zadevah kantonski sodnik obravnava zadeve o najemu, nakupu in zadeve s področja delovnega prava, pa tudi vse spore v zvezi z zneski do 25 000 EUR.

V kazenskem pravu kantonski sodnik obravnava samo manjša kazniva ravnanja. Pogosto so to zadeve, v katerih sta policija ali državni tožilec predlagala poravnavo. Če obtoženeц zavrne tako poravnavo, zadevo obravnava kantonski sodnik. Ta običajno izreče ustno sodbo takoj po zaključku zasedanja.

Kazensko pravo

Sodniki kazenskega oddelka obravnavajo vse kazenske zadeve, ki jih ne obravnava kantonski sodnik. Te zadeve se lahko obravnavajo pred sodnikom posameznikom ali pred senatom v polni sestavi s tremi sodniki. Senat v polni sestavi odloča o bolj zapletenih zadevah in v vseh zadevah, v katerih tožilstvo zahteva več kot enoletno zaporno kazen.

Civilno pravo/družinsko pravo

Civilni oddelki prav tako obravnava primere, ki niso posebej dodeljeni kantonskemu sodniku. O večini teh primerov odloča sodnik posameznik, vendar bolj zapletene primere tudi tukaj obravnava senat v polni sestavi s tremi sodniki. Številna okrožna sodišča imajo ločen oddelki za družinske zadeve in zadeve mladoletnikov, če obravnavajo večje število takih primerov.

Upravno pravo (*bestuursrecht*)

Z redkimi izjemami se upravni spori obravnavajo na okrožnem sodišču; v mnogih zadevah se obravnava pred sektorjem upravnega prava začne šele po koncu postopka ugovora pred upravnimi organi. Za te primere je običajno, da jih obravnava sodnik posameznik, vendar lahko tudi tukaj okrožno sodišče imenuje tri sodnike za zapleten primer ali primer, ki vključuje temeljna vprašanja. Če zadevno okrožno sodišče nima ločenega oddelka za obrnavo zadev s področja prava tujcev, takšne zadeve obravnava oddelki upravnega prava ali njegova enota. V primerih, ki vključujejo javne uslužbenke in vprašanja socialne varnosti, se pritožba vložijo pri posebnem pritožbenem sodišču – Osrednje pritožbeno sodišče (*Centrale Raad van Beroep*) – in v večini drugih primerov pri Upravnem oddelku Državnega sveta (*Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State*).

Pritožbena sodišča (*gerechtshoven*)

Enajst sodnih okrožij je razdeljenih v štiri območja pristojnosti pritožbenih sodišč: Haag, Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden in 's-Hertogenbosch. V zadevah kazenskega in civilnega prava pritožbeno sodišče obravnava samo zadeve, kjer je bila vložena pritožba zoper sodbo, ki jo je izdalo okrožno sodišče.

Pritožbeno sodišče ponovno presodi dejstva primera ter sprejme lastne zaključke. V večini primerov je mogoče izpodbijati odločitve pritožbenega sodišča s kasacijsko pritožbo na Vrhovno sodišče Nizozemske (*Hoge Raad der Nederlanden*). Poleg kazenskih in civilnih zadev pa pritožbeno sodišče obravnava tudi vse pritožbe zoper davčne odmere.

Specializirana sodišča

Osrednje pritožbeno sodišče (*Centrale Raad van Beroep*) je odbor za pritožbe, ki je aktiven predvsem v zadevah, ki se nanašajo na socialno varnost in državno upravo. Na teh področjih je najvišji pravosodni organ. Sodišče ima sedež v Utrechtu.

Pritožbeno sodišče za trgovino in industrijo (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*) je posebno upravno sodišče, ki odloča v sporih na področju socialnega in gospodarskega upravnega prava. Poleg tega odloča tudi o pritožbah v zvezi s posebnimi zakoni, kot sta zakon o konkurenci (*Mededingingswet*) in zakon o telekomunikacijah (*Telecommunicatiewet*). Sodišče ima sedež v Haagu.

Vrhovno sodišče (*Hoge Raad*)

Vrhovno sodišče Nizozemske s sedežem v Haagu preverja, ali je nižje sodišče pri odločanju pravilno uporabilo zakonodajo. Na tej stopnji dejansko stanje, kot ga je ugotovilo nižje sodišče, ni več predmet razprave. Kasacijska pritožba torej izpolnjuje pomembno funkcijo pri razvijanju enotnosti prava.

Pravne zbirke podatkov

Dodatne informacije so na voljo na splošnem spletišču o [nizozemskem pravosodju](#).

Sodna praksa je dostopna v skupni [zbirki sodb](#).

Ali je dostop do teh zbirk podatkov brezplačen?

Da, dostop je **brezplačen**.

Sorodne povezave

[Nizozemsko pravosodje](#)

Zadnja posodobitev: 13/05/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.